MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA

Seduta tat-30 ta' Jannar, 2006

Citazzjoni Numru. 1107/2003

Adelina Mercieca f'isimha proprio kif ukoll bhala kuratrici
ta' binha minuri Lenyx Mercieca

VS
Claudia Zerafa u Carmel Pace

Il-Qorti

Preliminari

Rat **l-att tac-cittazzjoni** li permezz taghha l-atturi ippremettew illi

Billi fil-hmistax (15) ta' April 2003, ghall-habta ta' nofsinhar u kwart, il-konvenuta Claudia Zerafa impjegata mal-konvenut l-iehor Carmel Pace li jiggestixxi l-hanut tal-Pastizzi Sphinx Pastizzerjia ta' Marina Street Pieta

waqqghet mishun fuq il-minuri Lenyx Mercieca, waqt li kienet qed isservi l-istess atturi;

Billi b'konsegwenza ta' dan l-incident il-minuri Lenyx weggha serjament u kellu jigi rikoverat l-isptar San Luqa minhabba hruq ta' natura gravi fuq diversi partijiet ta' gismu li sfiguraw lill-istess minuri b'mod mill-aktar gravi diversi partijiet tal-gisem tal-minuri kif jidher mic-certifikat tat-tabib li ezamina l-minuri Lenyx Mercieca u li qed jigi hawn anness u mmarkat bhala dokument A:

Billi bhala rizultat ta' dan l-incident, l-attrici propju et nomine soffriet danni konsistenti fi spejjez ta' kuri mehtiega, telf ta' xoghol, danni derivanti minn dizabilita' parmanenti u danni materjali ohra kif se jigi pruvat tul is-smiegh tal-kawza;

Billi dan l-incident sehh unikament tort u htija tal-konvenuti jew min minnhom minhabba negligenza, traskuragni, imperizja u nuqqas ta' osservanza li jharsu s-sahha ta' persuni fuq il-post tax-xoghol da parti tal-konvenuti;

Billi ghalkemm il-konvenuti gew interpellati permezz ta' ittra ufficjali tad-9 ta' Settembru 2003 sabiex jersqu ghall-likwidazzjoni u hlas ta' danni huma baqghu inadempjenti.

Jghidu l-konvenuti ghar-ragunijiet premessi u dawk li jirrizultaw waqt it-trattazzjoni tal-kawza l-ghaliex din l-Onorabbli Qorti m'ghandhiex-

1. Tiddikjara u tiddeciedi li huma l-konvenuti jew min minnhom responsabbli ta' l-incident fuq imsemmi f'liema incident soffrew l-atturi propju et nomine u dan minhabba negligenza, traskuragni, imperizja u nuqqas ta' osservanza ta' regolamenti tas-sahha fuq il-post tax-xoghol da parti tal-konvenuti;

2. Ghaldaqstant, tillikwida d-danni okkorrendo b'opera ta' periti nominandi;

3. Tikkundanna lill-konvenuti jew min minnhom ihallsu d-danni likwidati;

Salv kull dritt iehor spettanti lill-atturi skond il-ligi;

Bl-ispejjez inkluz dawk ta' l-ittra ufficjali tad-9 ta' Settembru 2003 u bl-ingunzjoni tal-konvenuti in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tal-attrici a fol.3 tal-process;

Rat **in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuta Claudine Zerafa** a fol. 14 tal-process fejn eccepiet:

1. Illi qabel xejn l-attrici trid tapprova li tabilhaqq hija kuratrici ta' binha minuri.

2. Illi l-attrici zgur li ma soffriet l-ebda danni u dan kif ser jigi pruvat waqt is-smiegh tal-kawza.

3. Illi inoltre t-talbiet attrici ghandhom jigu respinti bl-ispejjez stante li l-konvenuta bl-ebda mod ma tista' qatt tigi ritenuta responsabbli ghad-danni ghax bl-ebda mod ma wriet imperizja jew negligenza u dan ukoll kif ser jirrizulta waqt is-smiegh tal-kawza.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuta a fol.15 tal-process;

Rat **in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut Charmel Pace** a fol.18 tal-process fejn eccepixxa:

1. Illi t-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-attrici pro et noe stante illi:

2. m'huwiex minnu li l-konvenut eccipjenti huwa responsabbli tal-incident imsemmi mill-attrici.

3. L-konvenut bl-ebda mod ma jahti ghall-incident li sehh fil-hmistax (15) ta' April 2003.

Salv eccezzjonijiet ohra kemm – il darba jkun il-kaz.

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat il-verbal a fol 98 fejn il-partijiet qablu li l-Qorti ghandha l-ewwel tiddeciedi l-kwistjoni dwar ir-responsabilita';

Semghet lil Avukati difensuri jittrattaw:

Provi

L-attrici xehdet li l-konvenuta Claudia Zerafa stednitha biex tidhol hdejha fil-hanut tal-pastizzi. Kien hemm counter fil-hanut (bil-warmer biex il-pastizzi u l-pizzez jibqghu shan) li kien ezatt mal-bankina tat-Triq Marina, Pieta. Il-konvenuta bdiet tressaq il-warmer (counter) biex l-attrici tkun tista tidhol bil-pram. Dak il-hin li l-konvenuta bdiet tressaq il-counter hi kienet qed titkellem ma wiehed li gie jistaqsiha ghall pastizzi u ghelbet il-warmer u minn rota wahda hareg mishun mill warmer li gie fuq it-tifel ta' l-attrici li kien marbut gol pram u nstamat. Il-konvenuta kienet ippruvat izzomm il-counter (warmer) izda ma felhitux u l-counter waqa' fuq il bankina, inkissret il-hgiega u l-pastizzi spiccaw ma l-art fuq il-bankina. Dak il-hin l-attrici kienet magemb it-tifel fuq il-bankina u daret biex tressaq il-pram. Kien hemm okkazzjonijiet ohra meta hi dahlet bil-puschair b'kollox wara l-counter u l-konvenuta kellha ccaqlaq il-counter u kien hemm okkazzjonijiet meta zammet il-baby f'idejha u ghalqet il-pram u dahlet fil-hanut.

Claudia Zerafa xehdet li l-attrici kienet habiba kbira taghha u din kienet tmur regolarment hdejha fil-hanut ghallkemm kienet tghidilha li l-imghallem taghha ma kienx irid nies fejnhom fil-hanut. L-attrici giet bit-tifel fil-pushchair u waqfet quddiem il-counter tal-hanut. Hin minnhom l-attrici talbitha biex tidhol fuq in-naha ta' gewwa tal-hanut. Hi qaltilha li l-imghallem ma jiehux gost b'dawn l-affarijiet izda l-attrici baqghet tinsisti biex tidhol biex tkun tista' toqghod bilqeghda u ma thallix it-tifel fix-xemx. Biex l-

attrici tkun tista’ tidhol kien hemm bzonn li d-display warmer jistressaq daqxejn sabiex tghaddi bil-pushchair ghax ma kienx hemm wiesa bizzejjed biex tghaddi pushchair. Kien hemm spazju kemm tghaddi persuna. Zerafa cahdet li dak il-hin hi kienet qed tkellem xi persuna. Hi harget in-naha ta’ barra biex tnehhi l-brakes tar-roti tal counter u bdiet tressqu lejn in-naha tal-lemin sabiex l-attrici tkun tista’ tghaddi minn naha tax-xellug. Waqt li kienet qed taghmel dana hasset li r-rota ta’ quddiem imxiet il-quddiem u qabzet ix-xifer tat-targa, u hasset il-counter jeghleb bil-mod il-quddiem ghal fuqha. Dak il-hin qabdet ix-xifer tal-counter u bdiet tipprova tibbilancjah u timbuttah sabiex terga ttellghu t-targa. Ghalkemm kwazi rnexxilha, xorta hassietu tqil biex ittellghu f’postu u bdiet tghajjat ma’ l-attrici biex twarrab. Irnexxilha ttella l-counter lura f’postu izda l-counter darilha minn naha tal-lemin u nizel fuq it-targa. Billi l-counter gie zbilancjat nizlet ir-rota l-ohra wkoll b’hekk gie biz-zewg roti ta’ quddiem il-barra mill-bankina u r-roti ta’ wara ghadhom fuq it-targa u l-piz tal-counter gie kollu fuqha. Halliet il-counter jgheleb ghal fuq idejha u kaxkritu kif setghet sakem felhet izda imbaghad hin minnhom idejha cedew u l-counter waqa ma l-art u mal waqa il-mishun tar. Hi kienet intlaqtet mill-mishun u sofriet xi tbengil fuq idejha tax-xellug minhabba it-tkaxkir tal-counter fuq idha. (Ara Dok CZ1-2). Tar mishun ukoll fuq it-tifel ta’ l-attrici. L-attrici baqghet fejn kienet u ma resqitx il-pushchair ghalkemm kellha chance taghmel hekk. Zerafa ikkonfermat li dak in nhar il-warmer kien fuq il-brakes u kienet nehhiet il-brakes biex tressaq il-warmer biex l-attrici tidhol fil-hanut.

Charmel Pace, il-persuna li tiggestixxi l-hanut u responsabbili ghalih, xehed li hu ma kienx prezenti meta gara l-incident. Ikkorrobora lill Zerafa li hu qatt ma taha permess biex nies barranin jidhlu fil-hanut. Xehed li l-warmer kien xtrah xi sena qabel u qatt ma kellu ilmenti dwaru. Il-warmer kellu roti u brakes u meta kienu jridu jdahhlu xi xoghol fuq gewwa kienu jnehhu l-brakes u jressquh fil-gemb izda l-warmer dejjem kien bil-brakes meta jkun f’postu.

Skond ir-rapport tal-pulizija ezibit a fol 47 Zerafa '*stated that Mercieca was talking to her when she moved the warmer to its original position and accidentally one of the wheels slipped on the floor and the warmer overturned spilling some hot water on the child. Zerafa* ma semmietlu ebda diskors iehor f'dan ir-rapport.

KONSIDERAZZJONIJIET

Illi jirrizulta mill-provi (ara anke x-xhieda ta' Rose Micallef) li dina ma kienitx l-ewwel darba li l-attrici kienet dahlet fil-hanut wara l-counter bil-pushchair bit-tifel b'kollox. Ghalkemm Zerafa xehdet li hija kienet tghid lill attrici li l-imghallem taghha ma kienx jiehu gost li persuni barranin jidhlu fil-hanut, jidher li Zerafa kienet thalli lill attrici tidhol hemm u ma kienitx izzomha. Ghalhekk jirrizulta wkoll li ma kienitx l-ewwel darba li Zerafa kienet caqilqet il-counter biex l-attrici tidhol fil-hanut bil-pushchair b'kollox. Hi kienet taf bir-riskju li kienet qed tiehu u nonostante dana halliet lill attrici tidhol u caqilqet il-counter billi nehhietlu l-brakes. Fl-okkazzjonijiet l-ohra kollox mar sew izda dina darba sfortunatament gara dak li gara, u l-konvenuta ghalhekk ma tistax tahrab mir-responsabilita' taghha ghan-nuqqas '*to take care'*. Ma jidhirx li l-konvenuta hasset il-bzonn li titlob l-assistenza biex iccaqlaq il-counter billi kienet konfidenti li wahedha setghet timmanuvra.

Minn naha l-ohra lanqas l-attrici ma tista tghid li hi ma kellha ebda htija. Jidher li l-attrici f'xi okkazzjonijiet ohra precedenti kienet dahlet fil-hanut hdejn il-habiba taghha, il-konvenuta, bil-pushchair b'kollox u kienet taf li biex tidhol fil-hanut bil-puschair il-counter kellu jiccaqqlaq. L-attrici setghet tissoponi li biex tidhol bil-pushchair u t-tarbija f'dak l-ispazju ristrett, fejn bil-kemm kien hemm minn fejn tidhol persuna, u bl-apparat kollu li kien hemm ghal preparazzjoni u bejgh tal-pastizzi u pizez, kien hemm riskju li hi bhala persuna prudenti messha evitat. Inoltre jidher li meta l-konvenuta sabet ruhha fid-diffikolta l-attrici baqghet hemm u ma warbitx bil-konsegwenza li binha gie milqut mill-mishun li ttajjar meta waqa' l-counter.

Ghalhekk il-Qorti tikkonkludi li t-tort ghall incident kien tat-tnejn indaqs.

Kwantu ghall konvenut Charmel Pace l-Qorti tikkonkludi li dan ma kien bl-ebda mod responsabbili ghal dak li gara. Ma jirrizultax li l-counter kien fih xi difetti jew li ma kienx safe biex jintuza. Il-counter kellu brakes u l-counter iccaqlaq biss biex l-attrici tidhol fil-hanut. Hu kien kontra li persuni barranin jidhlu gol hanut.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi
Il-Qorti tiddeciedi
Billi tiddikjara u tiddeciedi li l-attrici u l-konvenuta Zerafa kienu t-tnejn responsabbli ndaqs ghall-incident fuq imsemmi.
Tillibera lill konvenut Charmel Pace mill-osservanza tal-gudizzju billi ma kellu ebda responsabilita' fl-incident.
Tiddifferixxi l-kawza ghal kontinwazzjoni.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM-------------------------------